

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

29 juin 2021

PROPOSITION DE RÉOLUTION

**visant à inclure le crime d'écocide
dans le Statut de Rome
de la Cour pénale internationale et
le droit pénal belge**

AMENDEMENTS

Voir:

Doc 55 **1429/ (2019/2020):**

001: Proposition de résolution de MM. Cogolati, De Vriendt et consorts.

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

29 juni 2021

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

**met de vraag om ecocide als misdaad
op te nemen in het Statuut van Rome inzake
het Internationaal Strafhof en
in het Belgisch strafrecht**

AMENDEMENTEN

Zie:

Doc 55 **1429/ (2019/2020):**

001: Voorstel van resolutie van de heren Cogolati en De Vriendt c.s.

05016

N° 1 DE M. COGOLATI ET DE VRIENDT

Considérant B

Remplacer ce considérant par ce qui suit:

“B. considérant qu’un groupe d’experts en droit international, coprésidé par Philippe Sands et Dior Fall Sow, a élaboré, et publié le 22 juin 2021, une définition juridique universelle du crime d’écocide à l’attention des États parties au Statut de Rome;”

JUSTIFICATION

Le précédent “considérant” définissait de manière personnelle le crime d’écocide. Depuis la publication par des académiques d’une définition juridique internationale, il est préférable de se référer à ce nouveau cadre que nous inscrivons aussi à présent dans les demandes (voir l’amendement n° 6).

Samuel COGOLATI (Ecolo-Groen)
Wouter DE VRIENDT (Ecolo-Groen)

Nr. 1 VAN DE HEREN COGOLATI EN DE VRIENDT

Considerans B

Deze considerans vervangen als volgt:

“B. overwegende dat een groep deskundigen onder het covoorzitterschap van Philippe Sands en Dior Fall Sow op 22 juni 2021 een universele juridische definitie van de misdaad ecocide heeft uitgewerkt en gepubliceerd ter attentie van de Staten die partij zijn bij het Statuut van Rome;”

VERANTWOORDING

In de vorige “considerans” werd de misdaad ecocide op een persoonlijke manier omschreven. Sinds academici een internationale juridische definitie hebben gepubliceerd, verdient het de voorkeur om naar dat nieuwe raamwerk te verwijzen, dat de indieners thans ook in de verzoeken beogen op te nemen (zie amendement nr. 6).

N° 2 DE M. COGOLATI ET DE VRIENDT

Considérant E

Remplacer ce considérant par ce qui suit:

“E. considérant que l’inclusion du crime d’écocide en droit belge est prévue par l’accord du gouvernement, présidé par Alexander De Croo, rendu public en date du 30 septembre 2020, qui stipule que, “[l]e gouvernement étudiera et prendra des initiatives diplomatiques visant à limiter le crime d’écocide”, et que, “[e]n ce qui concerne le code pénal, les experts seront appelés à donner des avis sur l’inclusion de l’écocide [...] dans le nouveau code pénal;”

JUSTIFICATION

La présente proposition de résolution avait été déposée avant la formation de l’actuel gouvernement. Il convient donc ici de se référer aux termes plus récents de l’accord de gouvernement, présidé par Alexander De Croo.

Samuel COGOLATI (Ecolo-Groen)
Wouter DE VRIENDT (Ecolo-Groen)

Nr. 2 VAN DE HEREN COGOLATI EN DE VRIENDT

Considerans E

Deze considerans vervangen als volgt:

“E. overwegende dat het op 30 september 2020 bekendgemaakte regeerakkoord van de regering onder leiding van Alexander De Croo erin voorziet dat de misdaad ecocide in het Belgisch recht wordt opgenomen; dat akkoord bepaalt dat de “regering (...) diplomatieke initiatieven [zal] onderzoeken en nemen om de misdaad van ecocide (...) te beperken”, alsook dat, wat “betreft het strafwetboek (...) er aan de experts gevraagd [zal] worden om advies te geven omtrent de opname van ecocide (...) in het nieuw strafwetboek.”

VERANTWOORDING

Dit voorstel van resolutie werd ingediend vóór de vorming van de huidige regering. Het is dan ook wenselijk hier te verwijzen naar de recentere, in het regeerakkoord van de regering-De Croo vervatte bewoordingen.

N° 3 DE M. COGOLATI ET DE VRIENDT

Considérant K/1 (*nouveau*)

Insérer un considérant K/1, rédigé comme suit:

“K/1. considérant que, en décembre 2020, à l’occasion du débat général de la 19e session de l’Assemblée des États parties au Statut de Rome de la Cour pénale internationale, la vice-première ministre et ministre des Affaires étrangères, Sophie Wilmès, a plaidé en faveur de l’introduction des crimes dits d’“écocide” dans le système du Statut de Rome;”

JUSTIFICATION

Lors de la dernière assemblée des États parties du Statut de Rome, la ministre des Affaires étrangères du gouvernement belge, Sophie Wilmès, a plaidé pour inclure le crime d’“écocide” dans le droit pénal international. Voy. https://asp.icc-cpi.int/iccdocs/asp_docs/ASP19/GD.BEL.14.12.pdf.

Samuel COGOLATI (Ecolo-Groen)
Wouter DE VRIENDT (Ecolo-Groen)

Nr. 3 VAN DE HEREN COGOLATI EN DE VRIENDT

Considerans K/1 (*nieuw*)

Een considerans K/1 invoegen, luidende:

“K/1. overwegende dat vice-eersteminister en minister van Buitenlandse Zaken Sophie Wilmès in december 2020, ter gelegenheid van het algemeen debat tijdens de 19e sessie van de Vergadering van Staten die partij zijn bij het Statuut van Rome inzake het Internationaal Strafhof, heeft gepleit voor de opnemng van de zogenoemde misdaden van “ecocide” in het stelsel van het Statuut van Rome;”

VERANTWOORDING

Tijdens de recentste Vergadering van Staten die bij het Statuut van Rome partij zijn, heeft mevrouw Sophie Wilmès, minister van Buitenlandse Zaken in de Belgische regering, ervoor gepleit om de misdaad van “ecocide” in het stelsel van het Statuut van Rome op te nemen. Zie https://asp.icc-cpi.int/iccdocs/asp_docs/ASP19/GD.BEL.14.12.pdf.

N° 4 DE M. COGOLATI ET DE VRIENDT

Considérant M

Supprimer ce considérant.

JUSTIFICATION

Le crime d'écocide deviendrait un cinquième crime international autonome, au même titre, par exemple, que les crimes de guerre sanctionnés à l'article 8 du Statut de Rome. La nouvelle disposition d'écocide ne répondrait donc pas exactement aux mêmes conditions que celles de l'article 8, alinéa 2, b), iv), mais bien à celles prévues dans un nouvel article 8ter inséré dans le traité. Dans un souci de sécurité juridique, il est donc préférable de supprimer ce considérant.

Samuel COGOLATI (Ecolo-Groen)
Wouter DE VRIENDT (Ecolo-Groen)

Nr. 4 VAN DE HEREN COGOLATI EN DE VRIENDT

Considerans M

Deze considerans weglaten.

VERANTWOORDING

De misdaad ecocide zou een vijfde autonome internationale misdaad worden, net zoals bijvoorbeeld de door artikel 8 van het Statuut van Rome bestrafte oorlogsmisdaden. De nieuwe bepaling inzake ecocide zou dus niet exact aan dezelfde voorwaarden voldoen als die welke vervat zijn in artikel 8, tweede lid, b), iv), maar wel aan de voorwaarden waarin zal worden voorzien in een nieuw artikel 8ter, dat in het verdrag zou worden ingevoegd. Met het oog op de rechtszekerheid is het dus beter om die considerans weg te laten.

N° 5 DE M. COGOLATI ET DE VRIENDT

Demande 1

Remplacer les mots “d’étudier l’introduction du crime d’écocide” **par les mots** “d’introduire le crime d’écocide”.

JUSTIFICATION

Le gouvernement étudie déjà l’introduction du crime d’écocide dans le Code pénal. Dans son exposé d’orientation politique présenté au Parlement et publiée en date du 4 novembre 2020 (<https://www.dekamer.be/FLWB/PDF/55/1610/55K1610015.pdf>), le ministre de la Justice affirme déjà son intention d’accorder une attention toute particulière au phénomène de l’écocide et à la façon de l’inclure dans le Code pénal belge. Dans son arrêté ministériel portant création de la Commission de réforme du droit pénal, le ministre de la Justice charge aussi déjà un panel d’experts de rendre un avis sur cette matière de l’écocide.

Samuel COGOLATI (Ecolo-Groen)
Wouter DE VRIENDT (Ecolo-Groen)

Nr. 5 VAN DE HEREN COGOLATI EN DE VRIENDT

Verzoek 1

De woorden “na te gaan hoe ecocide als misdaad kan worden opgenomen” **vervangen door de woorden** “ecocide als misdaad op te nemen”.

VERANTWOORDING

De regering buigt zich al over de opname van de misdaad ecocide in het Strafwetboek. In de aan het Parlement toegevoegde en op 4 november 2020 bekendgemaakte beleidsverklaring van de minister van Justitie (<https://www.dekamer.be/FLWB/PDF/55/1610/55K1610015.pdf>) wordt te kennen gegeven dat de minister meer aandacht zal hebben voor nieuwe fenomenen, zoals ecocide, en dat de mogelijkheid tot het opnemen van ecocide in het Belgisch Strafwetboek zal worden onderzocht. Voorts belast de minister van Justitie in het ministerieel besluit houdende oprichting van de commissie tot hervorming van het strafrecht al een panel van experts met de opdracht om een advies te geven over ecocide.

N° 6 DE M. COGOLATI ET DE VRIENDT

Demande 3

Compléter cette demande par les mots:

“, caractérisé, selon un panel d’experts en droit international, par la commission “d’actes illégaux ou résultant d’un défaut grave de prévoyance ou de précaution commis en connaissance de la réelle probabilité que ces actes causent à l’environnement des dommages graves qui soient étendus ou durables”.”

JUSTIFICATION

Comme indiqué dans l’amendement n° 1, il convient à présent de se référer à la définition universelle du panel d’experts en droit international publiée le 22 juin 2021. En anglais, cette définition est la suivante: *““ecocide” means unlawful or wanton acts committed with knowledge that there is a substantial likelihood of severe and either widespread or long-term damage to the environment being caused by those acts.”.*

Samuel COGOLATI (Ecolo-Groen)
Wouter DE VRIENDT (Ecolo-Groen)

Nr. 6 VAN DE HEREN COGOLATI EN DE VRIENDT

Verzoek 3

Dit verzoek aanvullen met de woordent:

“, gekenmerkt, luidens een panel van experten in internationaal recht, volgens de commissie door “onwettige handelingen of handelingen die het gevolg zijn van een ernstig gebrek aan voorzorg of vooruitziendheid, begaan in de wetenschap dat die handelingen naar alle waarschijnlijkheid ernstige, uitgebreide of blijvende schade aan het milieu zullen toebrengen”.”

VERANTWOORDING

Zoals aangegeven in amendement nr. 1 is het gepast om voortaan te verwijzen naar de op 22 juni 2021 bekendgemaakte universele definitie van het panel van experten in internationaal recht. In het Engels luidt die definitie: *““ecocide” means unlawful or wanton acts committed with knowledge that there is a substantial likelihood of severe and either widespread or long-term damage to the environment being caused by those acts.”.*